

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno disertanta:	Ing. Bc. Jan Hájek, DiS., MBA
Téma práce:	Převodní ceny: jejich vymezení a definice z hlediska ústavního práva
Rozsah práce:	325.415 znaků
Datum odevzdání práce:	23. 6. 2022 v elektronické i tištěné podobě

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor si zvolil pro svou disertační práci daňové téma, které hraje poměrně zásadní roli, především v oblasti mezinárodního zdanění. Téma převodních cen přitom souvisí se zásadními daňovými koncepty mezinárodního daňového práva, proto se jedná o téma aktuální a vhodné ke zpracování v podobě disertační práce.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Toto téma předpokládá znalosti nejen finančního práva, ale také mezinárodního práva veřejného a evropské unie. Z pohledu požadavků na znalosti a orientaci v problematice považují oblast převodních cen za poměrně složitou, neboť zde hraje výraznou roli soft law. Nejsem si rovněž vědom, že by se kromě spíše výjimečných případů problematice převodních cen některý ze zástupců české odborné veřejnosti komplexně věnoval, jako je tomu např. v případě kolegy Petruzzioho z WU ve Vídni. Zvoleným tématem se proto v České republice zaobírá poměrně nízký počet publikací, v případě zahraničí je tento počet ale značně vyšší. Rovněž v této oblasti existuje značný počet internetových zdrojů. Vzhledem k tématu se však lze domnívat, že zahraniční zdroje nebudou pro zpracování práce natolik použitelné, neboť se autor zaměřuje spíše na národní otázku zakotvení převodních cen. Z tohoto pohledu bude dostupnost zdrojů horší.

Autor se o použitých vědeckých metodách ve své práci výslovně zmiňuje, kdy zmiňuje především analytické vědecké metody. Neztotožním se však se zařazením identifikovaných právních zásad do metodologie. Tyto zásady totiž nejsou vědeckými metodami, ale kritérii, z nichž vychází hlavní hypotéza autora. Tyto zásady proto spíše vymezují rámec autorem provedeného výzkumu než zvolenou metodologií.

3. Formální a systematické členění práce

Vlastní práce splňuje svým rozsahem požadavky kladené na disertační práce, když obsahuje 325.415 znaků.

Co se týče členění, práce má mimo úvodu a závěru, které autor nečísluje, celkem 3 kapitoly, které jsou dále členěny až do úrovně šestého řádu. Takto detailní členění nepovažuji za vhodné, navíc autor sám toto členění nepoužívá pro vymezení obsahu. Bylo by účelnější členit práci do nižšího řádu, jak je obvyklé, v tomto případě maximálně do čtvrtého. Názvy jednotlivých kapitol této práce jsou následující: 1) Teoreticko-doktrinální rámec, 2) Úprava převodních cen v tuzemském právu daňovém a 3) Komparačně-analytická část.

Práce je doplněna seznamem použité literatury a dalších zdrojů, českým a anglickým abstraktem a obsahem.

4. Vyjádření k práci

Autor svou práci napsal na zajímavé téma, které je stále aktuální v důsledku své orientace na jeden ze zásadních institutů daňového práva, především mezinárodního. Na úvod je třeba poznamenat, že práci jako takovou považuji za zdařilou. Pohledem požadavků na disertační práce by však práce měla být teoretičtější, přičemž práce na některých místech působí jako dobrý, uspořádaný a komentovaný přehled judikatury Nejvyššího správního soudu. Z vlastní zkušenosti však vím, že jsem se tohoto nedostatku sám dopustil ve své práci.

Z pohledu dalších obsahových připomínek bych upozornil na následující nedostatky. Některé názvy kapitol (např. 2.3.1) zcela neodpovídají jejich obsahu. Také s některými východisky nemohu s autorem souhlasit, proto jsou nedostatky tohoto charakteru subjektivní z mého pohledu jako hodnotitele práce. Např. u kapitoly 3.1 nesouhlasím s autorem, že 3 až 4 stupně regulace automaticky znamenají nesoulad s požadavky na srozumitelnost práva. Je třeba si uvědomit, že členství České republiky v Evropské unii znamená, že právě několik vrstev regulace bude existovat ve všech harmonizovaných oblastech práva. Znamená to tedy podle autora, že veškerá harmonizovaná právní úprava je nesrozumitelná? Je přitom zcela obvyklé, že orgány veřejné moci mají vlastní metodiky pro aplikaci právních norem, což s ohledem na stupeň profesionality úřednického aparátu může naopak být pozitivním krokem vedoucím alespoň ke sjednocení správní praxe, že existuje zákonná a podzákonná úroveň právní regulace a že mezinárodně významné skutečnosti jsou nezbytně předmětem regulace mezinárodního práva. Naopak s autorem souhlasím, že roztříštěnost terminologie používaná právními předpisy stejné úrovně je problematická. Práce mi rovněž v některých částech nepřipadá zcela jednotná v koncepci, např. ve vztahu k pokynům řady D, neboť mi vyčlenění jednotlivých pasáží na různá místa práce nedává příliš smysl (na jednom místě se nachází pojednání o jejich závaznosti, na jiném místě pojednání o právním postavení, přičemž tyto aspekty spolu souvisí). Rovněž se neztotožňuji s některými závěry autora, neboť např. použitelnost směrnice OECD nemusí tkvět v jejím zakotvení v národním právním řádu, ale její role může být jako zásadní interpretační pravidlo pro teleologický výklad právních norem. Dále si nemyslím, že by autorem identifikovaný problém odstranila detailní regulace obsahující všeobíhající normy preskriptivního charakteru, jak naznačuje. Určitý stupeň obecnosti právní norem umožňujících jejich flexibilitu osobně považuji na místě, neboť kauzální regulace často naopak způsobuje prostor pro existenci právních děr, které jsou pak problematicky postižitelné bez změny kauzální regulace v důsledku požadavku na systematický výklad, který je např. v oblasti DPH spolu s teleologickým výkladem výchozí. Práce mi připadá rovněž psána trošku samoučelně a předpojatě k problematice, neboť mi v ní právě chybí jistý stupeň polemiky a obhajoby stávajícího stavu, tj. objektivity.

Jazyková a stylistická stránka práce je poměrně dobrá, nicméně se autor ve své práci dopouští poměrně značného množství překlepů, kdy lze stěží najít stranu práce, kde by se drobného překlepu nebo jazykového nedostatku nedopustil. Dále používání latinské terminologie je při čtení práce velmi samoučelné a opakování např. slovního spojení *prima facie* je až rušící, neboť se nachází téměř na každé straně, mnohdy dokonce dvakrát na téže straně.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíle práce, které si autor před sebe staví, považují spíše za dosažené.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	Jedná se o téma, kterému v českém prostředí není věnována velká pozornost, lze identifikovat např. monografii Veroniky Solilové a Danuše Nerudové, která trochu předběhla autorovu disertační práci. V případě mezinárodních publikací je však situace

	<p>zásadní odlišná, jejich použitelnost je však s ohledem na téma omezená.</p> <p>Protokol systému Theses.cz značí shodu se 32 dokumenty, tyto se však shodují s prací především v názvech právních předpisů, přímých citacích atp. Jedná se o zcela obvyklou shodu autorských prací. Systémem Turnitin pak byla celková shodnost práce vyhodnocena na 29 %, kdy zdroj s nejvyšší shodností byl s prací shodný v 5 %. Taková shodnost s jednotlivými dokumenty je poměrně nízká, 5% podobnost jednoho ze zdrojů odráží z převážné míry přímé citace judikatury. Z tohoto důvodu lze považovat práci za původní.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je vzhledem k tématu zvolena vhodně.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorova práce se zdroji je na dobré úrovni, byť se zdrojů nabízelo omezené množství. Citační věty pak vykazují drobné nedostatky oproti požadavkům citační normy (např. používání kurzívy pro názvy monografií).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Rozsah provedené analýzy považuji za dostatečný.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Graficky je práce na poměrně dobré úrovni, pominuli drobné nedostatky formátování. Odrážel bych ku příkladu slova o jedné hlásce na nový řádek a dodržel bych formátování zdrojů v jejich přehledu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková úroveň práce je na dobré úrovni. Chyby v překlapech a gramatice se v textu objevují ještě v přijatelném rozsahu.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- 1) Jak by bylo možné dle autora překlenou roztržštěnou terminologii používanou jednotlivými právními předpisy při vymezení převodních cen?
- 2) Jako roli hraje tzv. EU Arbitration Convention ve vztahu k vymezení převodních cen v České republice?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Tuto práci doporučuji k obhajobě.
---	--------------	--

V Praze dne 10. září 2022

JUDr. Tomáš Sejkora, Ph.D.

oponent disertační práce